

Oruç İlmihali

**Tebessüm (gülümsemek)
Orucu Bozmaz!**

➤ s. 2

Oruç İlmihali

**Ramazan İklimi Gönülleri Sarar,
Kalplere Şifa Verir Sahur ve İftar**

➤ s. 3

Hatırlayalım

**Eski Ramazanlar,
Eskimeyen Zamanlar...**

➤ s. 6

SÜHEDA

özel
sayı

DEĞERLER EĞİTİMİ GAZETESİ

NİSAN | 23

➤ Hoş Geldin Yâ Şehr-i Ramazan

On Bir Aya Oldun Sultan: Hoş Geldin Şehr-i Ramazan!

Kapı çalınıyor, farkında mısınız? Bir gelen var. Kutlu bir misafir hediyelerini almış gelmiş kalbimizin kapısında duruyor. Hediyesi; rahmet, bereket, mağfiret, muhabbet, kardeşlik... Bu gelen Ramazan-ı Şerif. Hoş geldin yâ Şehr-i Ramazan, hoş geldin on bir aydır beklenen sultan!

Ramazan ayı, kamerî aylardan adı Kur'ân'da geçen tek aydır. (Bakara, 2/185) İslâm'ın beş temel esasından biri olan oruç ibadetinin Ramazan ayında yerine getiriliyor olması bu ayın önemini ortaya koymaktadır. Ramazan kelimesinde; temizlik, yanmak ve keskinlik anlamları vardır. Ramazan ayında oruç ve diğer ibadetlerle Allah'a yönelen müminler, günahlarından temizlenir, arınır, bilinçlenir, iman ve ahlak bakımından kuvvetlenir.

➤ Ramazan orucu, hicretten bir buçuk sene sonra Medine'de Bedir Savaşı öncesinde Bakara Sûresi'nin 183. ayetinin inmesiyle farz kılınmıştır.

➤ Oruç riyanın en az karışacağı bir ibadet olduğu için sevabı en fazla olan ibadetlerden sayılmıştır. Yüce Allah, ibadetlere on katından yedi yüz katına kadar sevap verir. Oruç ibadetine ise Allah'ın verdiği sevap, sınırsızdır.

➤ “Cennette Reyyân adında bir kapı vardır ki buradan kıyamet gününde sadece oruç tutanlar cennete girer, onlarla birlikte bu kapıdan başkaları girmez. (Cennet kapılarında) oruç tutanlar nerede diye seslenilir. (Oruç tutanlar gelir) bu kapıdan cennete girerler, sonuncuları girdiği zaman kapı kapanır, artık bu kapıdan kimse cennete girmez.” (Müslim, “Sıyâm”, 166)

➤ Geçerli bir mazereti olmadığı hâlde Ramazan orucunu tutmayan bir Müslüman, Allah'a isyan etmiş, pek çok sevaptan, manevi nimetten yoksun kalmış ve büyük günah işlemiş olur. Mazeretsiz olarak tutmadığı bir günlük Ramazan orucunun yerine başka zamanlarda ömür boyu oruç tutsa dahi bunu telâfi edemez.

➤ Medine-i Münevvere ve Çocuklar

➤ Hoş Geldin Yâ Şehr-i Ramazan, Diyanet Çocuk Dergisi, DİB

Bedenin (Vücudun) Zekâtı: Oruç!

Peygamberimiz, orucu kalkana benzetmiştir. Kalkan kişiyi zararlardan koruduğu gibi oruç da Müslüman'ı cehennem ateşinden korur.

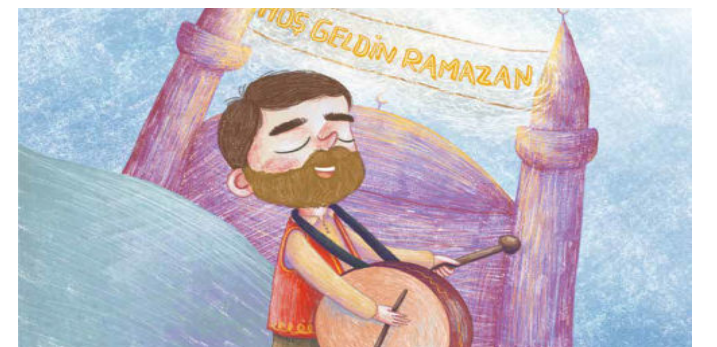
➤ Oruç, sadece iştah ve şehveti dizginlemek değildir, ayrıca dilini kötü ve çirkin söz söylemekten korumaktır. Oruçlu cahillik edip kötü söz söyleyemez, kavga edemez.

➤ Oruç tutan insan; yalan, yalancı şahitlik, gıybet, iftira, hile, aldatma ve benzeri davranışlardan uzak, iş ve işlemlerinde, söz ve sözleşmelerinde, alım ve satımlarında dürüst ve dosdoğru olmalıdır.

➤ Oruç, nefsin isteklerinden iradî olarak uzak durabilmektir. Bu yönüyle oruç bir irade ve sıkıntıya dayanma yönüyle de bir sabır eğitimidir.

➤ Oruç, yoksulların durumunu daha iyi anlamaya, dolayısıyla onların sıkıntılarını giderme yönünde çaba sarf etmeye vesile olur.

➤ Orucun sağlık açısından pek çok yararları bulunduğu ifade edilmektedir. Oruç, bir yıl boyunca çalışan vücut makinesinin dinlenmeye ve bakıma alınması gibidir. Oruç, özellikle mide ve sindirim organlarının dinlenmesi için iyi bir perhizdir. Peygamberimiz: “Her şeyin bir zekâtı vardır. Bedenin zekâtı da oruçtur” (Münziri, No: 579)

➤ Ramazan Davulcusu

Oruç İlmihali

DIYANET İŞLERİ BAŞKANLIĞI

Ramazân ayında tutulması farz olan oruç, İslâm'ın temel ibadetlerinden biridir. İmsak vaktinden iftar vaktine kadar yeme, içme ve nefsanî duygulardan uzak durmak anlamına gelir. Allah'a inanan ve Müslüman olduğunu ilan eden bir kimsenin oruç tutmaması düşünülemez. Oruç ibadeti öncelikle Müslümanlığımızın bir alâmeti, göstergesidir. Rabbimize olan kulluğumuzun, yakınlığımızın, şükürümüzün ifadesidir. Oruç, kulluğun içten, samimi bir ifadesidir.

Yaralarımızı Saralım El Birliğiyle...

Samimi duygularla, riya'dan uzak bir şekilde, sadece Rabbi için oruç tutan kimse eşsiz mükâfatlara kavuşacaktır. Kendi içerisinde manevî bir yolculuğa çıkacak, huzur içerisinde Rabbine yönelecek, O'na daha fazla yakınlaştığını hissedecek ve bunun karşılığını da fazlasıyla görecektir. Orucun ruhuna verdiği dinginliği ve huzurun eşsiz hazzını tadacak, Rabbinin rahmetiyle kuşatıldığını hissedecek ve manevî anlamda farklı bir tecrübe yaşayacaktır.

İyiliği Yayalım El Birliğiyle...

Oruçtan Önce, Oruçtan Sonra

İnsanın vücudunda, iradesinde, ruhsal yapısında, sosyal çevresinde ve ibadetlerinde gerçekleştirdiği tüm bu değişiklikler ile oruç bizi bambaşka bir hâle getirir. Vücudumuz daha sağlıklıdır. Bedenimiz biyolojik olarak arınmış bir hâledir. Fiziksel olarak aynı olmadığımız gibi ruhen de oruç öncesindeki hâlimizden çok daha iyi bir durumdayızdır. Sosyal ilişkilerimiz gelişmiş, çevremize daha duyarlı bir hâle gelmişizdir. Artık oruç öncesindeki hâlimiz ile sonrasındaki aynı değildir! Yaşadığımız şehir aynı değildir! Nefes aldığımız dünya değişmiştir! Daha temiz, daha taze, daha hafifdir artık! Oruç değiştirir, oruç dönüştürür!

Kimler Oruç Tutabilir?

Dinimizde bir kimsenin oruç ibadetiyle yükümlü sayılabilmesinin bazı şartları bulunmaktadır. Müslüman olma, ergenlik çağına ulaşmış olma ve akli olgunluğa sahip olma diğer ibadetlerde olduğu gibi oruçta da gereklidir. Bu şartları taşıdığı hâlde oruç tutamayacak kadar hasta olanlar ile yolcu olanlar oruç tutmayabilirler. Bu kişiler, tutamadıkları oruçları durumları normale döndüğü zaman kazâ ederler.

İftar Sofraları Kuralım El Birliğiyle...

➤ Hamile veya emzikli kadınlar da oruç tutmayabilir, diğer zamanlarda bunu telafi ederler. Yaşlılık nedeniyle oruç tutamayanlar ve iyileşme ihtimali bulunmayan hastalar ise tutamadıkları her oruç için bir fakiri doyuracak kadar fidye verirler. Fidyeye, çeşitli mazeretler nedeniyle oruç ibadetinin eda edilememesi durumunda ödenen maddi bedeli ifade etmektedir. Bir fidye, bir kişiyi bir gün doyuracak yiyecek miktarı veya ücretidir.

Taksim Camii, İstanbul

Orucu Bozan Şeyler Nelerdir?

Oruç ibadetinin sahih bir şekilde eda edilebilmesi için sakınılması gereken bazı davranışlar bulunmaktadır. Orucun yasakları da denilen bu davranışlar ihlal edildiğinde oruç bozulmuş olur. Orucu bozan şeylerin başında bu ibadetin özünü teşkil eden yeme ve içme yasaklarının çiğnenmesi gelir. Bunlardan biri kasten çiğnendiğinde kişiye kazâ ve kefaret gerekir. Kaza, kişinin bozmuş olduğu orucun yerine başka bir zaman oruç tutması; kefaret ise bozduğu orucu telafi etmek için birtakım davranışlarda bulunmasıdır.

➤ Orucun bir kasıt olmaksızın hata ile bozulması durumunda sadece kazâ gerekir.

➤ Unutarak bir şey yenilip içilmesi durumunda ise oruç bozulmamaktadır. Peygamberimiz, oruçlu olduğunu unutarak yiyip içenlerin oruca devam etmelerini, onları Allah'ın yedirip içirdiğini söylemiştir. (Buhârî, Savm, 26)

➤ Oruç ibadetinin anlam ve gayesine yakışmayan, hatta bazısı biraz ileri gidildiği takdirde orucun bozulmasına sebep olabilecek şeyler ise orucun mekruhlarıdır. Mesela bir şeyi tatmak veya çiğnemek mekruhtur çünkü ağza alınan bir şeyin yutulma ihtimali vardır. Orucu bozmamakla birlikte oruçlunun güçsüz düşmesine yol açan kan aldırma gibi davranışlar da mekruhtur. Oruçlunun göstermesi gereken hassasiyetlerin uzağındaki davranışlardan sakınmak gerekir.

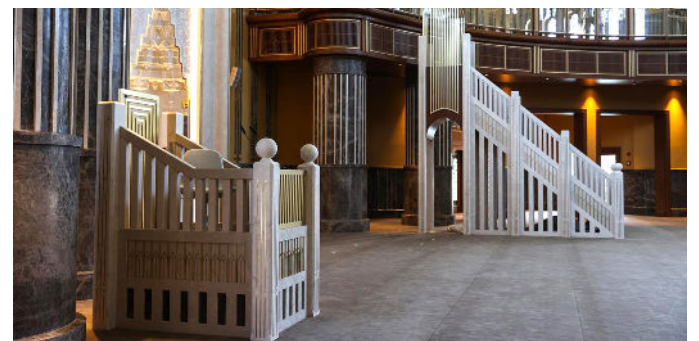
Taksim Camii, İstanbul

Kardeşliğimizi Daim Kılalım El Birliğiyle...

Neler Yapmak Orucu Bozmaz?

- * Selamlaşmak orucu bozmaz.
- * Büyüklere saygı göstermek orucu bozmaz.
- * Doğru ve dürüst olmak orucu bozmaz.
- * Namaz kılmak ve dua etmek orucu bozmaz.
- * Kur'an-ı Kerim okumak orucu bozmaz.
- * Peygamberimize salavat okumak orucu bozmaz.
- * Tebessüm (gülümsemek) etmek orucu bozmaz.
- * Güzel söz söylemek orucu bozmaz.
- * Helâl yollardan kazanmak orucu bozmaz.
- * Muhtaçlara yardım etmek orucu bozmaz.
- * Zorluklar karşısında sabretmek orucu bozmaz.
- * Hayvanlara merhamet etmek orucu bozmaz.
- * Tabiatı sevmek ve korumak orucu bozmaz.
- * Vatanını ve milletini sevmek orucu bozmaz.
- * Akriba ziyareti yapmak orucu bozmaz.
- * Paylaşmak ve yardımlaşmak orucu bozmaz.
- * Ev işlerine yardımcı olmak orucu bozmaz.

Taksim Camii, İstanbul

Ramazan İklimi Gönülleri Sarar, Kalplere Şifa Verir Sahur ve İftar

➤ DİYANET İŞLERİ BAŞKANLIĞI

Sevgili Peygamberimiz (sas.), oruç tutulacak günün öncesi tan yeri ağarmadan kalkıp yemek yemeyi tavsiye etmiş ve şöyle buyurmuştur: “Sahur yemeği yiyiniz. Çünkü sahurda bereket vardır” (Tirmizî, “Savm”, 18; İbn-i Mâce, “Siyam”, 22). Sahura kalkmak gündüzün tutulacak oruç için dirençli olmayı sağlayacağından faziletlidir. “Sahur yemeği ile gündüz tutacağınız oruca güç kazanınız” (İbn-i Mâce, “Siyam”, 22).

➤ İftar Sofrası

Peygamberimiz iftar ettikten sonra: “Allah’ım, senin için oruç tuttum, verdiğin rızıkla orucumu açtım, sana güvenip dayandım, sana inandım, susuzluğum gitti, damarlarım ıslandı, inşallah mükâfatım da gerçekleşti” diye dua ederdi (Ebû Dâvûd, “Savm”, 22).

Peygamberimiz (sas.), güneşin batmış olduğu kesinleştikten sonra ve namazdan önce iftarda acele etmeyi tavsiye etmiştir. Peygamberimiz: “İftar etmekte acele ettikleri sürece insanlar hayır içinde olurlar” buyurmuştur (Buhârî, “Savm”, 45; Tirmizî, “Savm”, 13).

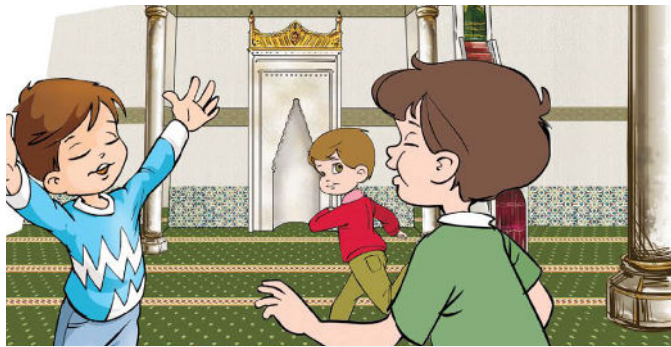
➤ İftarın hurma, tatlı ve su gibi şeylerle yapılması müstehaptır. Peygamberimiz: “Biriniz orucunu açtığı zaman hurma ile açsın. Hurma bulamazsa su ile açsın. Çünkü su temizdir / temizleyicidir.” (Tirmizî, “Savm”, 10).

➤ Oruçlulara iftar ettirmek hususunda sevgili Peygamberimiz: “Kim bir oruçluya iftar ettirirse, iftar ettirdiği kimsenin sevabı kadar sevap ona da yazılır, iftar edenin sevabından da bir şey eksilmez” buyurmuştur (Tirmizî, “Savm”, 82).

Sevincin Burcu: Tekne Orucu...

➤ RUMEYSA ELALDI | DKAB ÖĞRETMENİ

Ramazanda çocukların oruç tutmasının ayrı bir önemi vardır. Osmanlı döneminde de çocukların orucu adeta bir törene dönüşürdü. Önce tekne orucu diye başlayan oruç tutmalar, tam gün tutulduğunda bir cümbüş yaratır. Çocuğa günü rahat geçirsın ve açlığını hatırlamasın diye çeşitli iftarlıklar alınır, camilere götürülür, caddelerde ve oyun alanlarında gezdirilir, sırtta taşınır. Tüm bunlar, çocuğun zihninden silinmeyen izler yaratır.

➤ Camide Oyun Oynayan Çocuklar

Tekne orucu; bir Anadolu geleneğidir. Çocukların günün belirli bölümünü oruçlu geçirmesi anlamına gelir. İsterlerse sabahtan öğleye isterlerse öğleden akşama kadar oruç tutmalarını ve bunun karşılığında onların hoşuna gidecek güzel hediyeler verilmesini tekne orucu olarak nitelendiririz.

➤ On bir ayın sultanı olan Ramazan ayının gelmesiyle beraber çocuklar ailelerindeki ya da çevrelerindeki kimselerin oruç tuttuğunu görerek oruç tutmaya heveslenebilirler. Onlara oruç tutmayı sevdirebilmek ve ileriki zamanlara hazırlamak için tekne orucu ideal bir süreçtir.

➤ Tekne orucu ile çocuklar oruç tutmaya güzel bir alışkanlık kazanmış olur. Sabır ve şükür duygularının tohumları ekilir minik kalplerine. Çocukların ileriki yaşamlarında bir yetişkin olarak yapmaları istenen oruç ibadeti tekne orucu ile bir davranış ve yaşayış hâlini alır.

Rahmetle Aydınlanan Gönül Soframız

➤ SÜMEYYE BETÜL TANIŞ | 7/C

Ramazanda... Her yıl aynı huzur, aynı sevinç, aynı heyecan ve aynı özlem. Tüm bu duyguları kalbimizin ve ruhumuzun derinliklerinde hissettiren bir ay. İftar için ezanı işitene kadar midelerimizin düğümlendiği, nefsimizin susturulduğu günler. Peki neden sadece Ramazan ayında özenle takip edilir ezanlar? Kurtuluş daveti yalnızca Ramazan ayı içinde mi yapılır? Ezanda kulağımız olduğu hâlde neden namazda gözümüz yoktur.

Ramazanda ayı ruhumuzun, nefsimizin ve gönül dünyamızın günahlardan arındığı, rahmet iklimini yaşadığımız kutlu bir aydır. Bizler Allah’a iman etmiş, Hz. Peygambere canı gönülden bağlı

aziz bir milletiz. İnsanların, elinden ve dilinden emin oldukları kimseleriz. Ramazan ayı, “kul” olduğumuzu daha çok hissettiğimiz, işitip itaat ettiğimiz, yaratan Rabbimizin adıyla Kur’an-ı Kerim okuduğumuz benzeri olmayan bir aydır. Bu ayda daha çok açarız gönül sofralarımızı herkese. Her akşam evlerin ışıkları iftar bereketi ile aydınlanır. Çocukların neşeyle, büyüklerin huzurla ellerini semaya açıp dualar ettiği, sahur ve iftarla şenlenen, teravih namazı ile taçlanan günler. Sahur sofralarının uykulu ama tatlı heyecanlarla kurulması, uyuyanların davul sesleri ile uyanması ayrı bir güzellik katar Ramazan ayına. Camiler mahyaları ile selam durur Ramazan’a. Hoş geldin on bir ayın sultanı, hoş geldin yâ şehri Ramazan...

رمضان
RAMAZAN

SÜHEDA

DEĞERLER EĞİTİMİ GAZETESİ

YIL 1 - SAYI 5
NİSAN 2023 - İSTANBUL

(Yılda yedi sayı yayımlanır.)

İMTİYAZ SAHİBİ
Enes AYDIN

Okul Müdürü

GENEL YAYIN
YÖNETMENİ
Enes YILDIRIM

Türkçe Öğretmeni

EDİTÖRLER
Rumeysanur ELALDI
Esra ARSLAN
Taner DUMAN
Bülent KARAKAN

DKAB Öğretmeni
DKAB Öğretmeni
Türkçe Öğretmeni
Beden Eğitimi ve
Spor Öğretmeni

YAZI İŞLERİ
Değerler Eğitimi Komisyonu

GRAFİK TASARIM
Enes YILDIRIM

Türkçe Öğretmeni

BASIN YAYIN
Cengiz KURT

Memur

İLETİŞİM

0 212 620 00 75 • Esenyurt, İstanbul
esenyurtsehitlerortaokulu.meb.k12.tr

KAYNAKLAR

T.C. Cumhurbaşkanlığı Diyanet İşleri Başkanlığı,
T.C. Kültür ve Turizm Bakanlığı, Anadolu Ajansı

Şüheda’da neşredilen içeriklerin tüm yayın hakları
Esenyurt Şehitler Ortaokuluna aittir. Matbu veya dijital
başka mecralarda kullanımları, okulun iznine tabidir.

e-Gazete arşiv bağlantısına
gitmek için aşağıdaki kare kodu
cihazınıza okutabilirsiniz.

Kur'an'da Buyurmuş Yüceler Yücesi, Bin Aydan Hayırlıdır Kadir Gecesi!

ليلة القدر

➤ DİYANET İŞLERİ BAŞKANLIĞI

Ramazan varoluş ayıdır. Yılın diğer aylarına göre ramazan ayının, on bir ayın sultanı olarak nitelendirilmesinin en önemli sebebi, Yüce Rabb'imiz tarafından bin aydan daha hayırlı olduğu bildirilen Kadir Gecesi'nin bu ay içerisinde olmasıdır. Kur'an-ı Kerim'in bu gecede indirildiği; meleklerin ve Hz. Cebrail'in bu gece yeryüzüne indiği ve Allah'ın rahmetinin güneş doğuncaya (*tan yeri ağarınca*) kadar bu gecenin değerini bilerek geceyi ibadetle geçirenleri kaplayacağı Kadir Sûresi'nde ve bu sûrenin tefsiri mahiyetindeki hadis-i şeriflerde nakledilmiştir. Genellikle ramazan ayının 27. gecesi olarak kutlanan Kadir Gecesi'nin, ramazanın son on gününün tek gecelerinde gizlenmiş olduğunu nakleden rivayetler de vardır.

Biz onu (*Kur'an'ı*) Kadir gecesinde indirdik. (1) Bilir misin nedir Kadir gecesi? (2) Kadir gecesi bin aydan hayırlıdır. (3) O gece melekler ve ruh, rablerinin izniyle her bir iş için iner dururlar. (4) O gece tan yeri ağarınca kadar esenlik doludur. (*Kadir Sûresi*)

Türk Edebiyatında ramazan hakkında yazılan şiirlerde bu gecenin fazileti üzerinde durulmuş; sadece Kadir Gecesi için şiirler de yazılmıştır. Ramazannâme adlı eserde bir fasıl Kadir Gecesi'ne ayrılmış ve burada on adet mani nakledilmiştir. Bu manilerde Kadir Gecesi, gök kapılarının açıldığı; bütün varlıklara rahmet saçıldığı; meleklerin yeryüzüne indiği; bütün duaların kabul edildiği; yeryüzünün ve göklerin nur ile kaplandığı; gezegenlerin şevkle döndüğü; bütün günahların bağışlandığı bir zaman dilimi olarak nitelenmiş ve bu geceyi ibadetle değerlendirmenin önemi anlatılmıştır. “*Makbuldür cümle dilekler / Zemîne iner melekler / Çarha girer hep felekler / Mübârek Kadir Gecesi*”

➤ Büyük Çamlıca Camii, İstanbul

➤ Hz. Peygamber'in (sas.) Duası

➤ Büyük Çamlıca Camii, İstanbul

Kur'an'ın Tercümanı, Ümmetin Bilgesi: Hz. Abdullah b. Abbâs (r.a.)

➤ DİYANET İŞLERİ BAŞKANLIĞI

Peygamberimize gönülden bağlı bir çocuk olan Abdullah b. Abbâs, aynı zamanda müminlerin annelerinden Hz. Meymûne'nin yeğeni idi. Bu, Allah Resûlü'nün hâl ve hareketlerine, ibadet hayatına yakından şahit olmak için bulunmaz bir fırsat demektir. Nitekim Abdullah bu fırsatı değerlendirmek maksadıyla zaman zaman teyzesinin evine misafir olur, geceleri orada kalırdı. O, abdest alırken suyun dikkatli kullanılması gerektiğini (*İbn Mâce, Tahâret, 48*), cemaatle namaz kılma âdâbını, gece namazının kılınışını ve Resûlullah'ın namazlardan sonra yaptığı bazı duaları (*Buhârî, Tefsîr, (Âl-i İmrân) 18, Müslim, Müsâfirîn, 181*) bu vesileyle öğrenmişti.

➤ Zeki bir çocuk olan Abdullah'ın iyi yetişmesini isteyen Hz. Peygamber, Yüce Allah'a ona Kur'an'ı öğretmesi ve onu dinde fakih kılması için dua etmişti (*Buhârî, İlim, 17, Vudû', 10*).

➤ Asr-ı Saadet (Temsili)

➤ Resûlullah vefat ettiği zaman yaklaşık on üç yaşında olmasına rağmen zekâsı ve ilmi yeteneğiyle örnek bir gençti artık İbn Abbâs. İlim öğrenme ve öğretmeye olan iştiağı sayesinde Kur'an'ı, Resûlullah'ın sünnetini ve fikhî meseleleri en iyi bilen sahâbilerden biri oldu. Hz. Ömer de Abdullah b. Abbâs'ın ilmine çok değer verirdi.

➤ Resûlullah bir defasında bineğinde arkada oturan Abdullah b. Abbâs'a şöyle nasihatte bulunmuştu: “*Delikanlı! Sana bazı şeyler öğreteceğim. Allah'ı gözet ki Allah da seni gözet sin. Allah'ı gözet ki Allah'ı (daima) yanında bulasın. Bir şey istediğinde Allah'tan iste! Yardıma muhtaç olduğunda Allah'tan yardım dile! Şunu bil ki bütün insanlar sana fayda vermek için toplansa Allah'ın takdiri dışında sana fayda veremezler. Ve yine bütün insanlar sana zarar vermek için toplansa Allah'ın takdiri dışında sana hiçbir şeyde zarar veremezler. Bu konuda kalemler kaldırılmış (karar verilmiş), sayfalar kurumuştur (hüküm kesinleşmiştir).*” (*Tirmizî, Sıfatü'l-kıyâme, 59; İbn Hanbel, I, 293*).

➤ “*Kur'an'ın tercümanı*” ve “*ümmetin bilgesi*” unvanlarına layık görülen Abdullah b. Abbâs, ilmi dirayeti ve yetiştirdiği öğrencilerle İslâm tarihinin en seçkin şahsiyetlerinden biri oldu.

Sadaka Taşı (Sadaka Çukuru)

➤ TDV İSLÂM ANSİKLOPEDİSİ

Sadaka, gönüllü olarak veya dinî bir vecibeyi yerine getirmek üzere ihtiyaç sahiplerine yapılan maddî yardımdır. Âyet ve hadisler sadakayı teşvik ettiği gibi bunun insan onurunu kırmayacak biçimde gerçekleştirilmesine de büyük önem vermiştir. Hadislerde sadaka kavramının Allah'ın hoşnutluğunu kazanmaya vesile olan her türlü hayırlı söz ve eylemi içine alacak geniş bir kapsamda kullanılmasından, maddî imkânla sınırlı olmayıp samimiyet ve dürüstlük temeline dayalı her davranışla sevap elde edilebileceği anlaşılmaktadır.

Türk kültüründe “*sadaka taşı*” (*sadaka çukuru*) adıyla bilinen ve Tanzimat'a kadar devam eden yardımlaşma usulü, dilenciliğin önlenmesi için alınmış bir tedbir mahiyetindedir. Cami, türbe, han, hamam gibi yapıların çevresinde, ticaretin yoğun olduğu yerlerde, mezarlıklarda ve sokakların kuytu köşelerinde yer alan, 1,20-1,50 m. yüksekliğinde üstü hafifçe oyuk taşlardır. Bu taşlar dilenmeyen, iffet sahibi gerçek yoksulların verilen sadakaları incinmeden gizlice alabilmelerini sağlama amacıyla konuyordu.

➤ Sadaka Taşı

Müslümanların Kutlu Niyazı: Hediye dir Bizlere Teravih Namazı!

التراویح

DİYANET İŞLERİ BAŞKANLIĞI

Rahatlatmak, dinlendirmek anlamlarına gelen “*tervîha*” kelimesinin çoğulu olan teravih, Ramazan ayında yatsı namazı ile vitir namazı arasında kılınan sünnet-i müekke de bir namazdır. Sünnet-i müekke de, Hz. Peygamber’in (sas.) terk etmeksizin yaptığı amel demektir.

➤ Peygamberimiz, “*Kim inanarak ve sevabını Allah’tan bekleyerek Ramazan namazını (teravih) kılsa, onun geçmiş günahları bağışlanır.*” buyurarak Müslümanları bu namaza teşvik etmiştir. Teravih namazını cemaatle kılmak sünnettir.

➤ Teravih namazı, Ramazan ayının en önemli alamet-i farikalarından (*ayırıcı özelliği*) birisidir. Yani oruca başlamadan teravih kılınmakta ve Ramazan ayının gölgesini üzerimizde ilk olarak hissettirmektedir. Camilerde muhteşem bir manevi atmosferin oluşmasına vesile olmaktadır.

➤ Camilerde Buluşalım, Namazla Huzur Bulalım

➤ Teravih namazı, Hz. Ömer, Hz. Osman ve Hz. Ali dönemlerinden başlayarak günümüze kadar cemaatle yirmi rekât olarak kılınmıştır. Bu husus, İslâm âlimleri tarafından da bu şekilde kabul edilmiştir. Günümüzde de başta ülkemiz olmak üzere pek çok İslâm ülkesinde teravih namazı cemaatle 20 rekât olarak kılınmaktadır.

➤ Ramazan ayı, sadece oruç eğitimi için değil aynı zamanda çocukların namazı sevmesi ve öğrenmesi için de bir fırsattır. Teravih namazları, çocukların yetişkinlerle aynı atmosferi yaşamaları, cami ile ünsiyet kurmaları ve toplumsal aidiyet hissetmeleri için bir vesiledir. Namazın bireysel bir ibadet olmaktan çıktığı ve cemaat olma şuurunun daha fazla hissedildiği bir aydır Ramazan. Bu anlamda Ramazan, çocuklar için namaza başlama dönemi olabileceği gibi namazda istikrar kazanma için de önemli bir zaman dilimidir.

➤ Ramazan ayında camilerde, teravih namazının her dört rekâtında okunmak üzere bestelenmiş Ramazan ilâhileri vardır.

Safâ geldin izzet ile / Dahî azîm ni’met ile
Mü’minlere rahmet ile / Şehr-i ramazân merhabâ

Yûnus Emre

Kadim Bir Gelenek: Mukabele!

المقابلة

TDV İSLÂM ANSİKLOPEDİSİ

Sözlükte “*iki şeyi birbiriyle karşılaştırmak*” anlamına gelen **mukabele**, üç aylarda ve bilhassa ramazanlarda cami, mescid ve evlerde daha çok sabah, öğle, ikindi namazları öncesinde hâfızlar tarafından okunan Kur’an’ı takip etmek suretiyle hatim indirme geleneğidir.

➤ Mukabele geleneği, Hz. Cebrâil’in Ramazan aylarında her gece Hz. Peygamber’e gelerek o ana kadar nâzil olan âyet ve sûreleri karşılıklı okuyup kontrol etmelerine dayanır. Kur’an’ın Ramazan ayında nâzil olmaya başlaması bu ayda yapılan amellerin diğer zamanlara göre daha faziletli kabul edilmesi de geleneğin yaygınlaşmasında etkili olmuştur. Resûl-i Ekrem’in vefatından önceki son Ramazan’da mukabele iki defa gerçekleşmiştir.

➤ Kur’an-ı Kerim Okuyan Çocuk

➤ İslâm ülkelerinde saraylarda da mukabele okuyan hâfızlar bulundurulmuştur. İstanbul’da Topkapı Sarayı Müzesi Hırka-i Saâdet Dairesi’nde günün her saatinde mukabele okunmaktadır.

➤ Eski İstanbul ramazanlarında camilerde mukabele okumaya ramazandan on beş gün önce başlanır, hatim duası Kadir gecesı öncesi ikindi namazında yapılırdı. Osmanlılar döneminde namazlardan önce birer cüz mukabele okumakla görevli olan ve kendilerine “*cüzhan*” denilen cami görevlileri vardı.

➤ Günümüzde Türkiye’de ramazan mukabeleleri genellikle ramazanın ilk günü başlar ve arefe günü tamamlanarak duası yapılır. Duanın Kadir gecesinde yapıldığı da olur. Bilhassa kış gecelerinde imsaktan hemen sonra camiye gidenler sabah namazından önce okunan mukabeleye katılmakta, dinî yayınlar hazırlayan bazı radyo ve televizyonlarda da mukabele daha çok bu vakitte okunmaktadır.

Reyyân Kapısından Sızan, Rahmet Yağmuru: Ramazan

MEHMET BAYRAM | 7/C

Ramazan, on iki aydan en kıymetlisi, en mübarek olanıdır. Ramazan ruhu gönle işlendiği zaman birlik, beraberlik ve kardeşlik duygularını hissedebiliyoruz. Ramazan hicri takvime göre yılın dokuzuncu ayıdır.

Ramazan ayı birçok açıdan önem arz eder. Bu mübarek ay; yoksul insanların çektikleri zorluklar karşısında yine de ayakta durabilmelerini anlamamıza vesile olur. Oruç tutarak, fitreler ve sadakalar vererek onların vaziyetlerini bedenlen ve ruhen anlamamıza olanak sağlar.

Ben Ramazan ayının, aynı yağmur dolu bulutların kurak yerlere uğraması gibi gelerek bizleri bereketiyle ve huzuruyla kuşatmasıyla kendimi âdeta başka bir âlemde buluyorum. Ve bu âlemden hiç ayrılmak istemiyorum. Ancak her güzel şeyin bir sonunun olması da acı bir gerçektir...

Sükür ayıdır Ramazan. Yüce kitabımız Kur’an-ı Kerim, Ramazan ayının Kadir gecesinde indirilmeye başlanmıştır. “*II Ayın Sultanı*” denmesinin sebebi Allah’a (cc.) en yakın olduğumuz ay olmasıdır. Ramazan ayı denince herkesin aklına oruç gelir. Oruç tutmak, yeme, içme vb. şeylerden kendimizi alıkoymaktır. Ancak oruç sadece yeme-içme faaliyetlerinin belirli sürelerde yasaklanmış olması değil aynı zamanda insan olduğumuzu hatırlatan bir nefis terbiyesidir.

Sahur ve iftar da bir başkadır. Bilhassa aileyle yenilen yemekler... Bazı günler orucumuzu beraber açarız. Dedelerimiz o sıcak pideleri almak için fırına giderken evlerde de anne, teyze, hala kim varsa sofraya hazırlamaya yardım eder.

Ramazan ayında; maddî olarak durumu iyi olan hayırseverler bir bakkal veya başka bir mekândaki

veresiye defterinden bir sayfa koparıp tanımadıkları kişilerin borçlarını öderler. Gölge oyunu olarak da bilinen Karagöz oynatılır, fırınların önünde askıda pide uygulaması yapılır, Ramazan davulcusu davuluna vurarak ve mânilerini okuyarak uyuyanları sahura uyandırır, cami minarelerine mahyalar asılır.

Çocukların en sevdiği günlerden biri de bayram günleridir. Arife günü çocuklar için geçmek bilmeyen bir gündür. Hatta sabırsızlıktan geceleri uyuyamazlar. Ama sabreden selamete erer. Diğer adı Şeker Bayramı da olan bu bayramda çocuklar erkenden uyanıp güzel elbiselerini giyinip kapı kapı dolaşarak şeker toplarlar. Ayrıca aile büyükleri ziyaret edilir ve büyüktten küçüğe doğru bayramlaşılır, eller öpülür. Topladıkları harçlıkları alıp biriktirmek çocukları şenlendirir. İşte böyle geçer gider Ramazan ve herkesi vuran rüzgârı.

Eski Ramazanlar, Eskimeyen Zamanlar...

➤ TANER DUMAN | TÜRKÇE ÖĞRETMENİ

Her Ramazan ayında büyüklerimiz: “*Nerede ahh o eski Ramazanlar!*” diye iç geçirir, yaşadıklarını hüznle bizlerle paylaşırlar. Biz de Osmanlı döneminde Ramazan aylarında yapılan ancak günümüzde unutmaya yüz tutan bazı geleneklerimizi sizlerle paylaşmak istedik.

➤ **Zimem Defterleri:** Eskiden zengin olan kimseler Ramazan ayı girince dükkânları gezer veresiye defterlerini ya tamamen satın alır ya da defterin içinden rastgele sayfaları yırtıp oradaki borçları öder, hiç tanımadıkları insanların borçlarını silerlermiş. Borcu ödenen insanlar da borcu kimin ödediğini bilmezlermiş. Zimem defterleri, yardımlaşma ve dayanışmanın en güzel örneklerinden biridir.

➤ **Diş Kirası:** Osmanlı döneminde zengin aileler Ramazan ayı içerisinde büyük sofralar kurar, iftarlar verirlermiş. İftar süresince kapı açık bırakılır, davetli davetsiz Allah dostlarının iftara icabet etmesi beklenirmiş. Ev sahibi, iftara icabet eden misafirlerine ikramlardan sonra çeşitli hediyeler verirlermiş. Bu hediyelere diş kirası denirmiş.

➤ Zimem Defterleri

➤ **Cerre Çıkmak:** Osmanlı döneminde medresede ilim tahsil eden gençler, yıllık izinlerini genellikle üç aylarda kullanır, bu izinlerini de taşraya, Anadolu’da veya Osmanlı sınırları içindeki halka, bildiklerini anlatmaya gitmek için kullanırlarmış. Bu olaya cerre çıkmak denirmiş.

➤ **Arife Çiçekleri:** Bayramlar eskiden beri çocuklar için hep heyecanlı ve sevinçli geçer, bayramlarda genellikle hep çocuklar mutlu edilir. Onlara bayramlık elbiseler alınır. Çocuklar, sabırsızlıktan bayramı bekleyemez, bayramlık

elbiselerini arife günü giyip gezerlermiş. Osmanlı’da insanlar arife günü bayramlıklarını giyip gezen çocuklara arife çiçekleri derlermiş.

➤ **Hilali Müjdeleyene Ödül:** Hicri Takvim’e göre Ramazan ayı hilalin doğuşuyla başlar. Osmanlı’da devlet görevlileri ve halktan bazı insanlar, yüksek yerlere gönderilir, onların hilalin görüldüğünü bildirmesiyle de Ramazan başlardı. Hilali görenler hemen şahitlerini de bulup mahkemeye giderek durumu bildirirlerdi. Haberi getirenler ve şahitler de bu müjdeleri nedeniyle ödül alırlardı.

➤ Ayasofya Fatih Medresesi, İstanbul

Kurtuluşun Müjdesi: Ramazan...

➤ FERHAT SUNGUR | TÜRKÇE ÖĞRETMENİ

İnsanın kurtuluşudur RAMAZAN. Ama hangi ramazan? Her günü Allah rızası için oruç tutulan. Geceleri ibadetlerle ihya edilen, kalp kırılmayan, dertlinin derdiyle dertlenilen Ramazan insanın kurtuluşudur. İki cihan saadetinin bir anahtarı da oruçtur. Oruçla insan kalbinin etrafını saran karanlıkları bertaraf eder. Oruçtur insana acizliğini hatırlatıp Allah’a yaklaştıran.

İnsan olarak her kişi doğar bu dünyaya ama insanın insan olarak ölebilmemesidir en büyük mesele. Ya da insan olarak ölenin ebedi hayatını kurtarabilmesidir. Şairin de dediği gibi; orada geçerli akçe neyse onu kazanmak veya kazanmaya çalışmak akıl işidir. İnsanın sadece kendini düşünerek bencilce yaşaması onun huzuru bulmasını zorlaştırmaz imkansızlaştırır. İşte oruç insanın asıl benliğini bulmasının, dünyanın karanlık kirlerinden arınmasının yoludur.

Kıyas dünyasında yaşıyoruz. İnsanoğlu her şeyi yaşadıklarıyla karşılaştırarak anlamaya çalışır veya en doğru şekilde anlar. Atalarımız: Attan düşünenin hâlini en iyi attan düşen anlar, sözü insanın binlerce yıllık yaşantısında damıtılmış gibidir.

➤ Mushaf-ı Şerif (Şeyh Hamdullah)

Âlemlere rahmet olarak gönderilen sevgili peygamberimiz: Komşusu açken tok yatan bizden değildir, der. Hangimiz açlıkla imtihan olmadığımızda komşumuzun hâlini düşünebiliyoruz, Rezzak ismini hatırlayabiliyoruz?

Oruç insanın her şeyi bir kenara bırakıp kendine yöneldiği ve bedeninden sadece Allah rızası için hakkıyla istifade de bulunması hasebiyle kazanılan sevapların sınırı yoktur. Çünkü bütün ibadetleri insan kendisi için yaparken orucu Allah için tutar. Oruç bedeni kirlerden arındırdığı gibi ruhu da temizler, günahlarını siler.

İnsanın daha sağlıklı bir hayat sürmesini sağlayan bir ibadette de oruç tutmaktır. Bir makineyi en iyi anlayan makinenin mekanizmaları arasındaki muvazeneyi açıklayabilen makinenin ustasıdır. Çünkü makineyi nasıl yaptığını, makinenin kaç yıl dayanabileceğini, nasıl kullanılırsa ömrünün uzayabileceğini bilir. İnsanı da yaratan, yokluktan var eden, geçmişini ve geleceğini en ince ayrıntısına kadar gören bilen ve tasarlayan, insanın kalbinin ve aklının en gizli sıralarından haberdar olan Allah’tır. Onun için İslâmiyet insanın dünya hayatındaki ömrünü en sağlıklı bir şekilde yaşama ve sonsuz bir saadet hayatını kazanma programıdır. Ramazan orucu da o programın bir çarkıdır.

İnsan değerli bir varlıktır. İnsana değerli olduğunu hatırlatan zamanlardan biri de Ramazan ayıdır. Allah’ın insanı muhatap alması ve en sevdiği Resulü Hz. Muhammed’e ilk vahyin geldiği Kadir Gecesi bu aydadır. Ramazan Kur’an ayıdır ve ayların sultanıdır. Allah bizi Ramazan’dan hakkıyla istifade edenlerden eylesin. Âmin!

İslâm’ın Şartlarından Biri: Zekât

➤ TDV İSLÂM ANSİKLOPEDİSİ

Sözlükte “*artma, arıtma; övgü ve bereket*” mânalarına gelen **zekât**, terim olarak Kur’an’da belirtilen sınıflara sarfedilmek üzere dinen zengin sayılan müslümanların malından alınan belli payı ifade eder. Zekâtın, sırf Allah’ın emri olduğu için ifası gereken ve samimi niyeti gerektiren ibadet yönünün yanı sıra bireyde ve toplumda dinî ve ahlâkî değerleri yücelten, sosyal yapıyı güçlendiren, ekonomik hayata canlılık getiren birçok yararı vardır. Zekât, Kur’an’ın ifadesiyle fakirin hakkıdır.

Zengini cimrilik hastalığından, aşırı mal hırsından kurtarır; ona cömertlik ve kendi alın terinden bir pay verebilme, verilen nimete yine kendi cinsinden şükretme hasleti kazandırır. Toplumda sosyal dayanışmayı güçlendirir, devletin ulaşamadığı ihtiyaç sahiplerine uzanarak kardeşlik duygularını besler, fakiri onurunu incitmeden himayesine alır. Hz. Peygamber, zekât vermeyi İslâm’ın şartları arasında sayarak onun malî bir yükümlülük olduğu kadar bir ibadet olduğunu da teyit etmiştir (*Buhârî, “İmân”, 2; “Zekât”, 1*).

➤ Fakirin Hakkı: Zekât

Bulmaca

HAZIRLAYAN: MAKBULE MENTEŞ & ZEYNEP TOĞRUL | 7/A

Sevgili öğrenciler, “Ramazan Özel Sayısı” için hazırladığımız ve Ramazan’ın simgesi hâline gelen anahtar kelimelerden oluşan bulmacada 21 tane kelime bulunmaktadır. Kelimeler; sağdan sola, soldan sağa, yukarıdan aşağıya, aşağıdan yukarıya ve çapraz olarak dağıtılmıştır. Bulmacayı dikkatli bir şekilde inceleyerek kelimelerin tamamını bulabilirsiniz.

Bulmacayı tamamladıktan sonra kelimelerin kontrolü için aşağıdaki yönergeye göre hareket edebilirsiniz.

Yandaki kare kodu cihazınıza okutarak bulmacada yer alan kelime listesine ulaşabilirsiniz.

M	K	U	R	A	N	I	K	E	R	İ	M	N	R	M	M
G	A	N	A	Z	A	M	A	R	R	X	F	H	U	A	Â
C	B	H	E	R	I	B	A	S	A	A	İ	I	H	R	L
C	A	K	Y	O	R	U	Ç	Z	I	V	T	U	A	Y	S
D	Â	M	U	A	X	İ	E	Z	A	N	R	F	S	A	İ
T	O	N	İ	Z	R	B	M	R	D	M	E	A	İ	B	A
M	U	K	A	B	E	L	E	S	A	A	A	T	Q	B	J
T	E	B	R	E	Ş	T	F	N	A	G	U	N	V	D	T
İ	S	E	C	E	G	R	İ	D	A	K	E	D	M	N	W

Bilmeceler

HAZIRLAYAN: MUHAMMED EL HALEF EL DEĞERLİ | 7/B

Mahya, Oruç Tut Sihhat Bul

Sevgili öğrenciler, yan tarafta bilmece olarak verilen mısraları inceleyerek bilmecelerin cevaplarını bulalım. Mısralardaki anahtar kelimeler doğru cevaplar için ip ucu olacaktır.

Yandaki kare kodu cihazınıza okutarak bilmecelerin cevaplarına ulaşabilirsiniz.

- Hoş geldi on bir ayın sultanı,
Sahur ve iftarla taçlanan iklimin adı.
- Takınca minareler o eşsiz gerdanlığı,
Geceye ışık saçan gönül aydınlığı.
- Bin aydan hayırlıdır buyurdu Rahman,
O gece afv olur cümle günah heman.
- İslâm’ın şartıdır unutmama sakın,
Muhtaçlara el uzat, Hakk’a ol yakın.
- Birlik, beraberlik ve kardeşliğin simgesi,
Mutluluk nişanesi, çocukların neşesi.

Filmlerde Bu Ay:

Çağrı: İslâmiyet’in Doğuşu | The Message: The Story of Islam

H z. Muhammed’in (sas.) hayatını ve İslâm’ın doğuşunu en iyi anlatan film olarak bilinen ve İngilizce orijinal adı “The Message: The Story of Islam” olan 177 dakikalık Çağrı filmi, 1976’da Libya ve Fas’ta çekildi. Mustafa Akkad’ın yönetmenliğini yaptığı, Türkiye’de ilk sinema gösterimi 31 Ocak 1977’de yapılan ve yoğun ilgi gören filmin 4K görüntü ve 2D dijital ses kalitesiyle yenilenen kopyası, Türkçe dublaj ve alt yazılı versiyonlarıyla 15 Nisan 2022’de vizyona girdi.

F ilmin oyuncu kadrosunda Anthony Quinn, Irene Papas, Michael Ansara, Johnny Sekka, Michael Forest, Garrick Hagon ve Damien Thomas gibi pek çok usta isim yer alıyor. Pinema Filmcilik olarak, Trancas Intenational Films adına Malek Akkad ile filmin yeniden vizyona girmesi sürecinin her aşamasında beraber karar aldıklarını ifade eden P. Demirtaş, şunları kaydetti: “Bu film hepimiz için çok önemli. Ticari kazancından çok maneviyatına önem verdiğimiz bir film.”

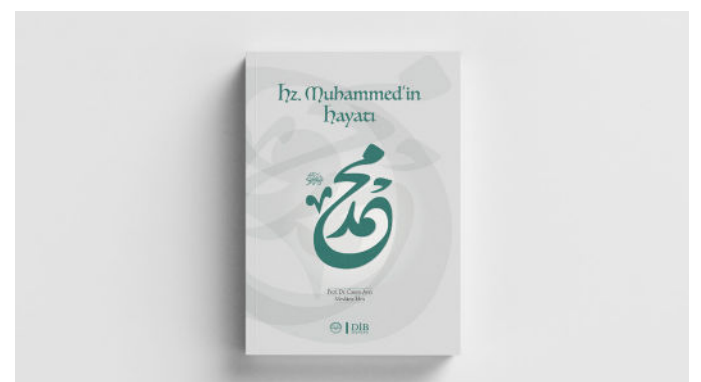
Kitaplığımızda Bu Ay:

H z. Muhammed’in ﷺ Hayatı | Casim Avcı & Mevlâna İdris

E ser, H z. Muhammed’in (sas.) peygamberliği öncesi dönemden bahsederek başlar. Bu bölümde Peygamberimizin doğduğu ortama, ailesine, çocukluk ve gençlik dönemine, H z. Hatice ile evliliğine değinilir. Sonraki bölümlerde H z. Muhammed’e vahyin geliş süreci, ilk Müslümanlar, tebliğ hareketinin başlaması, Müslümanlara uygulanan baskı ve yaptırımlar ele alınır. Medine’ye hicret, yaşanan savaşlar, Peygamber Efendimizin son dönemleri ve Veda Hutbesi’yle sona erer.

“H z. Aişe validemiz bir gün: “Beni seviyor musun yâ Rasulallah!” diye sordu. Efendimiz: “Kördüğüm gibi yâ Aişe” buyurdu. Aişe validemiz arada bir yoklardı Efendimizi: “Kördüğüm nasıl gidiyor yâ Rasulallah?” diye. Efendimiz de: “İlk günkü gibi yâ Aişe, ilk günkü gibi.” cevabını verirdi.”

“Özüyle sözü birdi. İslâm’ın nasıl yaşanılacağını 23 yıllık nübüvvet hayatıyla sahabeye öğretti, Kur’an-ı Kerim’i somutlaştırdı. Yaşayan Kur’an oldu...”

İmsakiye | Esenyurt (İstanbul)

DİYANET İŞLERİ BAŞKANLIĞI

İftar Duası

Peygamberimiz, Allah rızasını kazanmak için oruç tutar, O'nun rızısıyla iftar eder, iftar ederken de ellerini açarak şöyle dua ederdi:

“Allâhümme leke sumtû ve alâ rızıkıe eftartû”
(Allah'ım! Senin rızan için oruç tuttum ve senin rızkınla orucumu açtım.)

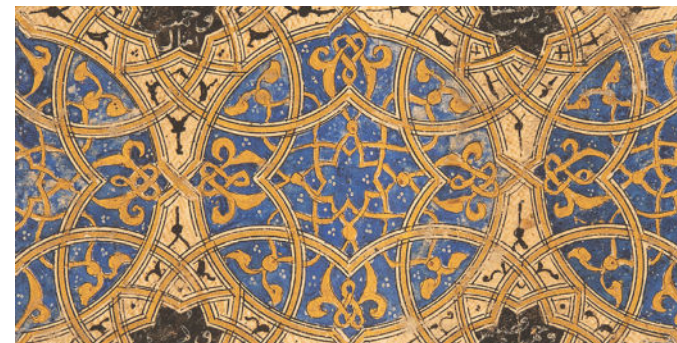

Mushaf-ı Şerif (Şeyh Hamdullah)

Ayet & Hadis

Ramazan ayı, insanlara yol göstermek, doğrunun ve hakkı batıldan ayırmanın açık delilleri olmak üzere Kur'an'ın indirildiği aydır. Öyle ise sizden kim Ramazan ayına ulaşırsa onda oruç tutsun. (Bakara Sûresi, 2/185)

“Oruç bir kalkandır. Sizden biriniz oruçlu olduğu günde kötü söz söylemesin, kavga etmesin. Ona birisi sataşır veya söverse, ‘Ben oruçluyum!’ desin.”
(Buhârî, Savm, 9; Müslim, Sıyâm, 29)

Mushaf-ı Şerif Süslemesi

Bayram Namazı Saati: 06.50 (Esenyurt)

RAMAZAN BAYRAMI

Can Bula Cânânını,
Bayram O Bayram Ola...

Bayramlar fitratımızla buluşma günleridir. Birbirimize gönlümüzü açma, sevincimizi paylaşma günleridir. Kardeşliğimizi pekiştirme, yüreklerimizi birleştirme günleridir. Bayramlar dilleri, renkleri ve coğrafyaları farklı; imanları, gönülleri ve duaları aynı Müslümanların vahdet şuuruna erdiği anlardır. Bayramları hakiki manada bayram hâline getirecek olan bizleriz. Öyleyse bayramın neşesini ve mutluluğunu herkesle paylaşalım. Paylaşarak iyi ve güzel olanı çoğaltalım. Acısı olanın acısını azaltalım, yükü olanın yükünü hafifletelim, derdi olanın derdine ortak olalım.

Sevgi, barış ve barışma günleridir bayramlar. Geliniz bu bayram, aramızdaki kırgınlık ve küskünlükleri bir kenara bırakalım. İman kardeşliğinin lezzetine varalım. Bayramlar dua vakitleridir. Dünyanın neresinde olursa olsun derdi ve sıkıntısı olan kardeşlerimiz için el açıp Rabbimize yalvaralım. İslam beldelerinin güven ve huzur içinde bayramlar kutlaması için niyazda bulunalım. Ramazan mektebinde kazandığımız güzel hasletleri hayatımız boyunca koruyalım. Ramazan'ın huzur, bereket ve samimiyetini ömrümüzün her anına taşıyalım.

Bayramımız birlik, beraberlik ve kardeşliğimize; insanlığın hidayetine vesile olsun. Bayramımız mübarek olsun.

Can bula cânânını,
Bayram o bayram ola.
Kul bula sultanını,
Bayram o bayram ola.

Hüzn ü keder def ola,
Dilde hicâb ref ola,
Cümle günâh af ola,
Bayram o bayram ola. (Alvarlı Efe)